

Organ: Folkhälsorådet

Tid: 2025-06-02, kl 13.00 – 15.00

Plats: Konferensrum Rådslaget och Microsoft Teams

Närvarande:

Per-Daniel Liljegren, Ledamot Kommunstyrelsen/Ordf. Folkhälsorådet, Storuman kommun

Anders Persson Ordf. Fritid-, kultur och utbildningsnämnden, Storumans kommun

Maria Gardfall Ordf. Miljö och Samhällsbyggnadsnämnden, Storuman kommun

Daniel Burman Folkhälsosamordnare, Storuman kommun

Naadja Östergren, Minoritetssamordnare, Storumans kommun

Maria Bernsson Ledamot Beredning för Folkhälsa, Region Västerbotten

Carina Gustafsson Folkhälsoenheten, Region Västerbotten

Ej Närvarande:

Roland Gustafsson Ordf. Omsorgsnämnden, Storuman kommun

§ 8

Dagordning Fastställs

Ordförande för folkhälsorådet går igenom dagordningen.

Folkhälsorådet BESLUTAR att godkänna dagordningen.

§ 9

Föregående minnesanteckningar

Ordförande för folkhälsorådet hänvisar till föregående mötesanteckningar ligger på Storumans kommuns hemsida och under Teamsytan Folkhälsa.

Ordförande för folkhälsorådet har en ändring till senaste mötesanteckningarna.

Storuman kristna råd vill ändra rubriken på deras aktivitet Alternativ Jul till gemensamt julfirande.

Folkhälsorådet BESLUTAR att:

- Folkhälsosamordnaren ändrar rubriken på aktiviteten alternativ jul till gemensamt julfirande
- I övrigt läggs mötesanteckningar till handlingarna.

§ 10

Budget

Folkhälsosamordnaren presenterar budget för 2025.
Totalt har Folkhälsorådet 50 092 kronor att förfoga över 2025.

Uppbokning av medel tom juni Folkhälsorådet

Post	Kostnad	Målområde folkhälsostrategi 2024–2027
YAM Licens	3000kr	Minska stigmatiseringen kring psykisk ohälsa och öka kunskapen om psykisk hälsa
Trycksaker anti-lagningskampanj Storuman	3699kr	Skapa förutsättningar för att individer ska kunna göra hälsofrämjande livsval och utveckla goda levnadsvanor
Föreläsning SHEDO åttstörning och självskadebeteende åk 6 tom åk 9 Skytteanska skolan 2025	10 080kr	Minska stigmatiseringen kring psykisk ohälsa och öka kunskapen om psykisk hälsa
Digital Föreläsning SHEDO åttstörning och självskadebeteende vårdshavare	1680kr	Minska stigmatiseringen kring psykisk ohälsa och öka kunskapen om psykisk hälsa
Priser Blåsgrönt kampanj 2025 Skolavslutning Storuman och Tärnaby	5711kr	Skapa förutsättningar för att individer ska kunna göra hälsofrämjande livsval och utveckla goda levnadsvanor
Totalt uppbokade medel	24.170kr	

Efter uppbokade kostnader i form av inköp fram till juni månad återstår det 25 922kr för Folkhälsorådet att förfoga över.

Ansökningar

Under april tom juni har följande ansökningar:

Vallnässkolan åk 4 – åk 6 Ansökan nr: 10950 Tipspromenad	500kr	Syftet med ansökan är att köpa in priser till en tipspromenad som är tänkt att anordnas till hösten.	Målet med aktiviteten är att anordna en aktivitet som alla kan vara med på och tycker är roligt. Det skapar variation på ute rasterna och främjar fysisk aktivitet
Storumans IK Storuman Pride Ansökan nr: 10976- After Pride 2 B continued!	1 500kr	Syftet med ansökan är att köpa in frukt och grönt som kan användas i samband med avslutning av årets Storuman Pride.	Målet med aktiviteten är att ge möjlighet till samtal med människor som lever och bor i vårt samhälle, men som av anledningar inte känner sig inkluderade.

Folkhälsorådet BESLUTAR att:

- Skjuta upp Ansökan 10950 med motivering:
Initiativet till att främja fysisk aktivitet är bra men Folkhälsorådet ser att fler skolor i kommunen gör liknade satsningar. Folkhälsorådet gör ett medskick till Vallnässkolan att återkomma med ansökan när man pratat med de övriga skolorna i kommunen för att göra en gemensam satsning. Folkhälsosamordnaren meddelar beslutet.
- Godkänna ansökan 10976 med motivering:
Folkhälsorådet godkänner ansökan mot att Storumans IK uppvisar kvitto för inköp, därefter utbetalas motsvarande belopp till ett värde av max 1500kr.
Folkhälsosamordnaren meddelar beslutet
- I övrig notera informationen.

§ 11

Verksamheterna informerar

Stående punkt i folkhälsorådet där arbetet kopplas till den antagna folkhälsostrategin. Verksamheterna har möjlighet att lyfta upp aktiviteter, pågående projekt/insatser, problemområden och behov.

Kommunstyrelsen

Ordförande informerar att arbetet med den nya översiktsplanen pågår och att politiker och tjänstepersoner från Storumans kommun har genomfört en tvådagars studieresa till Hemavan och Tärnaby.

Syftet med resan var att få en bättre förståelse för de lokala förutsättningarna och samla in synpunkter inför det långsiktiga planeringsarbetet. Det hölls tre dialogmöten med föreningslivet, allmänheten och det lokala näringslivet där många frågor och åsikter framfördes. All input som samlades in kommer nu att användas i det fortsatta arbetet. Det är viktigt att få ihop arbetet med de övriga styrdokumenterna.

Region Västerbotten välkomnar kommunen att göra inspel på den regionala utvecklingsstrategin "Västerbotten – en attraktiv region där olikheter skapar utvecklingskraft, regional utvecklingsstrategi 2020–2030". Kommunstyrelsen beslutade vid senaste sammanträdet att uppdra till presidiet att lämna inspel till Region Västerbotten innan den 19 juni.

Ordförande informerar att det finns ett intresse att via Glesbygdens medicinska centrum forska på hur tandvård är i lands-/glesbygdskommuner u syfte att studera de lokala förutsättningarna är för att bedriva god tandvård.

Minoritetssamordnaren

Arbete pågår med att göra en enkätundersökning specifik mot den samiska befolkningen i Storumans kommun för att undersöka hur omfattande hat och hot mot den samiska befolkningen är lokalt i Storumans kommun.

Tanken är att göra en digital enkät som skickas ut under sommaren och planen är att återkoppla resultat i början på hösten 2026. Det har kommit nationella rapporter där resultatet kommer jämföras med de lokala svaren.

Fritids-kultur och utbildningsnämnden

Nämnden har diskuterat om friskvårdstimmen har gett den önskade effekten och att det finns ett behov att utreda detta. Storumans kommun följer de nationella och regionala trenderna kopplat till sjuktagen. Inom skolverksamheten är det svårt att lägga in schemamässig friskvård eftersom verksamheten inte tillåter detta. Ett förslag är att skicka göra ett ärende till kommunstyrelsen att ge folkhälsorådet i uppdrag att utreda om friskvårdstimme ger önskad effekt.

En fritidsledare anställs från och med hösten 2025 för att bedriva fritidsverksamheten i Tärnaby/Hemavan, vilket känns positivt att kunna erbjuda barn och ungdomar fritidsverksamhet i Tärnaby/Hemavan.

Synpunkter har inkommit från föräldrar till nämnden kring nedläggning av fritidsklubben i Storuman. Fritidsklubben upphör på grund av arbetsmiljöproblem i lokalen där fritidsklubben vistas i samt att man erbjuder barn/ungdomar andra lokaler att vistas i på Parkskolan. Fritidsklubben är en frivillig verksamhet.

Rektorer och politiker har under våren genomfört den digitala E-utbildningen Stör döden, som handlar om att få kunskap om psykisk hälsa och suicidprevention. Kursen uppskattades av deltagarna som tyckte det var en bra utbildning.

Miljö-och samhällsbyggnadsnämnden

Nämnden hade som förslag att ta bort hälsotalen i nämnden på grund av låga ohälsotal men efter diskussion så beslutade nämnden att ha kvar hälsotalen så nämnden kan jämföra med andra verksamheter. Enstaka sjukskrivningar kan påverka resultatet stort.

Arbetsmiljön påverkar hälsan och en tuff arbetsmiljö med avsaknad av kontroll och stöd kan innebära en risk för sjukskrivning hos den anställda. Sjukskrivningar hänger därför ihop med ett aktivt ledarskap, där verksamhetscheferna också ska få stöd i syfte att förebygga ohälsa på sin arbetsplats. Det är inte heller bra att ha för stort ansvarsområde för verksamhetscheferna.

Arbete pågår med nya översiktsplanen som syftar till att invånare och besökare ska trygga och säkert kunna leva och verka inom kommunen.

Omsorgsnämnden

Ej närvarande på dagens möte

Region Västerbotten Beredning för Folkhälsa

RF-SISU Västerbotten har varit och informerat om sin verksamhet, där ett fortsatt samarbete med arbetet finns fortsatt stort behov av idrott- och folkbildning i länet. Beredningen undrar hur det ser ut i Storumans kommun gällande idrottande ungdomar och efterfrågar uppföljning kring detta.

Folkhälsoenheten har börjat erbjuda digitala utbildningar inom folkhälsa inom olika områden.

Folktandvården har börjat ta kontakt med kommuner i länet för att erbjuda förebyggande tandvård till yngre. Det finns fortfarande ett stort behov av tandhygienister och tandläkare inom Region Västerbotten. Kompetensförsörjningsproblematiken inom folktandvården bidrar till ökat behov av tandvård, långa väntetider och onödigt lindande. Region Västerbotten arbetar med att säkra kompetensförsörjningen.

Region Västerbotten håller fortfarande på att omformulera sin tobakspolicy eftersom det har tillkommit fler nikotinprodukter sen policyn senast var uppdaterad. Detta kommer omfatta både nya riktlinjer för anställda och patienter där fokus kommer stärka kring prevention.

Beredning kommer även bjuda in Sjukvårdsdirektör för Region Västerbotten för att direktörerna ska få information om arbetet som beredningen och kommunerna gör kopplat till preventionsarbete. Syftet är att skapa en större förståelse för preventionsarbete och folkhälsoarbetet som bedrivs i kommunen.

Kommentar från Folkhälsorådet:

Storumans kommun erbjuder årligen en uppföljning av RF-SISU Västerbotten kring föreningsaktiva i Storumans kommun. Det finns skillnader mellan östra och västra delen, där man i västra delen har mindre föreningsaktiva jämfört med östra delen och då främst killar.

Lokalt kan kommunen följa upp andelen föreningsaktiva, dels genom att föreningar söker lokalt aktivitetsstöd¹ om föreningar bedriver aktiviteter för barn och unga mellan 7 och 25 år.

I Storumans och Tärnaby har det under våren 2025 anordnats föreningsträffar där man träffat föreningar för att informera om föreningsstöd, där bland annat lokalt aktivitetsstöd.

¹ [Föreningsstöd - Storumans kommun](#)

Region Västerbotten Folkhälsoenheten

Folkhälsoenheten deltog på årets utemässa som arrangeras årligen i Lycksele. I montern pratade man om vad som kunde stärka den psykiska hälsan som exempelvis kost, sömn och hälsosamma levnadsvanor. Ungefär 40 personer svarade på en quiz som anordnades på samma tema. Folkhälsoenheten samverkande med Jägarförbundet kring psykisk hälsa och där svarade ca 225 personer på samma quiz.

Ett stort dragplåster var ett projekt på barn och ungdomshabilitering Lycksele, där man börjat med terapihund. Specialpedagogen informerade om hur man jobbade med terapihunden i barn och ungdomshabiliteringen.

Just nu pågår arbete med data kopplat till Västerbottenshälsoundersökning, där man flyttar över data till den nya dataarkitekturen. Data för respektive kommun kommer presenteras under 2025.

Folkhälsorådet BESLUTAR att notera informationen.

§ 12

Folkhälsosamordnaren informerar

Storuman BRÅ:

Medborgarlöfte 2025–2027

Polisen i Södra Lappland och Storumans kommun har tagit fram ett utkast medborgarlöfte 2025–2027. Efter det att medborgarlöfte har formulerats så kommer en aktivitetsplan upprättas.

Centrum mot våld

Storumans kommun har tillsammans med övriga kommuner i södra Lappland inlett samverkan med Centrum mot våld i Skellefteå², dit våldsutsatta och våldsutövare kan få stöd och hjälp³. Enligt samordnaren på Centrum mot våld så är det högt flöde på samtal från Södra Lappland, vilket är väldigt positivt.

Vårdsprevention

Under v.20 tom v.21 så arrangerade Malå och Storumans kommun tillsammans med 1000 möjligheter och Länsstyrelsen Västerbotten en digital föreläsning om våld i ungas parrelationer. Totalt deltog 15 vuxna den 14 maj på Caféquällen som ordnas tillsammans med Polis, Social-

² [Centrum mot våld - Skellefteå kommun](#)

³ [Centrum mot våld - Storumans kommun](#)

tjänst och Region Västerbotten. Föreläsningen sändes till hela Västerbotten och enligt statistik från 1000möjligheter så var det ca 424 visningar under dessa två veckor, vilket var väldigt högt enligt dem. Det har även varit ökat söktryck på deras hemsida från Västerbotten under samma tid.

Den 10 april arrangerades det en våga tipsa kampanj tillsammans med Polis, Socialtjänst, Region Västerbotten och Kvinnojouren Storuman där man pratade om "Våld är inte en privatsak". Polis och kommun stod ut-
anför Coop och Ica i Storuman och på kvällen knackade man dörr tillsammans med Regionen och Kvinnojouren i Storumans tätort. Denna kampanj mottogs väl bland invånarna.

Tåget

Personal från Storumans kommuns deltog den 6 maj på en konferens om metoden Tåget⁴. Syftet med konferensen var att informera om metoden kring en våldspreventionsmetod från förskola upp till högstadiet. Ett möte med skolledningen kommer hållas den 14 juni i syfte att diskutera om detta är något vi ska implementera.

Folkhälsa

Tillgänglighetsvandring Folkan Tärnaby 16 juni

Folkhälsosamordnaren har anordnat en tillgänglighetsvandring i Tärnaby efter önskemål från deltagare i rådet för äldre och tillgänglighetsfrågor. Inbjudan kommer skickas ut separat.

Samarbete med Region Västerbotten Storumans kommun

Under hösten planeras ett uppstartsmöte med Skolorna i kommunens västra del, Storuman, Stensele och Gunnarn där fokus kommer vara förebyggande Tandvård. Detta sker med hjälp av det ny uppstartade hälsoodontologisk avdelning på Region Västerbotten⁵.

V.40 kommer Storumans kommun samarbeta med Folkhälsoenheten, Tobaksfri Duo⁶ kring en föreläsnings/informationsturné i Västerbotten. I Storumans kommun kommer åk 5 tom åk 9, samt gymnasiet och Folkhögskolan erbjudas kostnadsfria föreläsningar. Syftet är att öka kunskapen gällande hälsokonsekvenser kring de nya nikotinprodukter, E-cigarettor och Nikotinssnus. Folkhälsosamordnaren kommer boka in ett eget tillfälle med Gunnars skola.

⁴ [Tåget – våldsförebyggande arbete i skolan för yngre årskurser - Botkyrka kommun](#)

⁵ [Folktandvården satsar stort på förebyggande tandvård | Region Västerbotten](#)

⁶ [Tobaksfri duo](#)

Folkhälsosamordnaren kommer även etablera kontakt med dietist på Folkhälsoenheten i syfte att samverka kring kost bland barn och ungdomar i Storumans kommun eftersom det har förekommit förfrågan från skolan.

Suicidprevention/Psykisk hälsa:

MHFA -Första hjälpen till psykisk hälsa

Folkhälsosamordnaren kommer köra en grupp v.16 med MHFA ungdom, där 11st från Storumans kommun deltar.

Våga Fråga E-äldre 2025–2026 (Pilot)

I Samverkan med Suicid Zero⁷, R10⁸, Region Västerbotten och Storumans kommun så kommer Storumans kommun vara testpilot för utbildningen våga fråga E-äldre. Region Västerbotten bidrar med utbildningsplattform där Folkhälsosamordnaren är ansvarig för kursen och håller i delmoment 2. Målgruppen är vård och omsorgspersonal inom Storumans kommun samt biståndshandläggare. Projektet startar 1 maj 2025 och pågår till 30 april 2026.

Arbetsgrupp Psykeveckan v.45

En arbetsgrupp bestående av personal vid Vändpunkten, IFO, Personligt ombud, Storumans fritid samt lokala studieförbund, föreningsliv och trossamfund planerar tillsammans med Folkhälsosamordnaren aktiviteter och föreläsningar kopplat till psykisk hälsa.

Under årets psykevecka erbjuder Hjärnkoll två kostnadsfria föreläsare. Kommunerna i länet kommer även få ta del av ett digitalt program under psykeveckan som sänds via Hjärnkoll Västerbotten.

Folkhälsorådet BESLUTAR att notera informationen

§ 13

Folkhälsostrategi 2024 - 2027

En ny folkhälsostrategi är framtagen och beslutad i kommunfullmäktige. Rådet diskuterar under mötet vilka indikatorer som skulle kunna hjälpa kommunen att följa utvecklingen av folkhälsoarbetet.

Folkhälsorådet BESLUTAR att

⁷ [Arbetsgivare - Suicide Zero](#)

⁸ [Region 10 | REGION 10](#)

- Ordförande och Folkhälsosamordnaren inför nästa möte tar fram minst 24 olika indikatorer på de olika målområden som finns i folkhälsostrategin.
- I övrigt notera informationen

§ 14

Övrigt

- E-utbildning för God och Jämlig hälsa: Under året kommer folkhälsorådet att jobba med utbildningen som en del av folkhälsostrategin⁹.
- Folkhälsokonferens 10 september: Forum för folkhälsa arrangerar årets folkhälsokonferens den 10 september i Skellefteå. Anmälan sker på Länsstyrelsen hemsida¹⁰. Årets tema är: Tillsammans för jämställd hälsa – en regional konferens om genus, hälsa i arbetslivet och psykisk hälsa
- Kommunträff barn och unga Storuman 23 september Region Västerbotten och Länsstyrelsen Västerbotten kommer till Storuman för årets folkhälsodialog. I år är temat Barn och Unga. En separat inbjudan är utskickad.

Folkhälsorådet BESLUTAR att notera informationen.

§ 15

Nästa möte

Nästa möte är 25 aug juni 13.00 – 15.00, Konferensrum Rådslaget och digitalt via Teams.

Folkhälsosamordnaren skickar ut kallelse

Folkhälsorådet BESLUTAR att notera informationen.

Daniel Burman
Folkhälsosamordnare
Sekreterare

Per-Daniel Liljegen
Ordförande Folkhälsorådet

⁹ [E-utbildning: God och jämlig hälsa för samhällets utveckling — Folkhälsomyndigheten](#)

¹⁰ [Tillsammans för jämställd hälsa – en regional konferens om genus, hälsa i arbetslivet och psykisk hälsa | Länsstyrelsen Västerbotten](#)